

กระทรวงมหาดไทย	
กองกลาง สำนักเลขาธิการจังหวัดสงขลา	
วันที่	15 พ.ย. 2562
เลขที่	4๗47
เรื่อง	

ที่ คค ๐๓๐๘.๒/ 4563

กรมเจ้าท่า
ถนนโยธา กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง การขุดลอกร่องน้ำโดยนำวัสดุที่ได้จากการขุดลอกมาเป็นค่าจ้างในการขุดลอก (การขุดลอกต่างตอบแทน)
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกรมเจ้าท่า ส่วนที่ ๓๓๐๘.๒/๓๒๒๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติสำหรับจังหวัดในการขุดลอกร่องน้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า
ตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
โดยนำวัสดุที่ได้จากการขุดลอกมาเป็นค่าจ้างในการขุดลอก (การขุดลอกต่างตอบแทน)

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมเจ้าท่าได้แจ้งชักชวนการมอบหมายอำนาจ "เจ้าท่า" ตามมาตรา ๑๒๐
แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ในการดูแล รักษาและขุดลอกร่องน้ำ
ทางเรือเดินให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้กระทรวงคมนาคมมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินการของจังหวัดในการขุดลอกร่องน้ำ
ทางเรือเดิน เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งกีดขวางทางน้ำ ป้องกันอุทกภัย และแก้ปัญหากัญแล้ง โดยให้สามารถนำวัสดุ
ที่ได้จากการขุดลอกมาเป็นค่าจ้างในการขุดลอก (การขุดลอกต่างตอบแทน) เพื่อความคล่องตัวและประสิทธิภาพ
ในการปฏิบัติงาน กรมเจ้าท่าจึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงคมนาคมดังกล่าว
ดังนั้น จึงใคร่ขอให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งจังหวัดเพื่อพิจารณาตามแนวทางปฏิบัติตามที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักกฎหมาย กรมเจ้าท่า โทรศัพท์และ
โทรสาร ๐ ๒๒๓๕ ๗๖๓๐ สำนักพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำ กรมเจ้าท่า โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๖ ๗๕๕๐ และ
๐ ๒๒๓๓ ๓๓๓๓ ถึง ๘ โทรสาร ๐ ๒๒๖๖ ๗๕๕๐ หรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาในพื้นที่รับผิดชอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนจังหวัดต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชา ยาม่วง)
อธิบดีกรมเจ้าท่า

สำนักกฎหมาย กรมเจ้าท่า	
เลขที่ ๔๗๔๗	
วันที่	15/11/62
เรื่อง	

กลุ่มงานส่งเสริมการบริหาร ราชการจังหวัด สบ.ส.ป.	
เลขรับ	1409
วันที่	15 พ.ย. 2562

สำนักกฎหมาย
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๓๕ ๗๖๓๐

๑๓๑๑/๑๒
15/11/62

แนวทางปฏิบัติสำหรับจังหวัดในการขุดลอกร่องน้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า

ตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

โดยนำวัสดุที่ได้จากการขุดลอกมาเป็นค่าจ้างในการขุดลอก (การขุดลอกต่างตอบแทน)

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการทำคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๔๙๘/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๖ ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๕๑๑.๓ /ว ๔๙๕ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเขิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้หน่วยงานภายในจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดที่ประสงค์จะจัดทำโครงการขุดลอกเพื่อการเดินเรือ การระบายน้ำ การป้องกันอุทกภัย การป้องกันภัยภัยแล้ง หรือการรักษาสภาพแนวสำน้ำ โดยใช้วิธีนำวัสดุที่ได้จากการขุดลอกมาเป็นค่าจ้างในการขุดลอก (การขุดลอกต่างตอบแทน) ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาร่องน้ำในพื้นที่จังหวัดที่สมควรทำการขุดลอก โดยใช้วิธีนำวัสดุที่ได้จากการขุดลอกมาเป็นค่าจ้างในการขุดลอก (การขุดลอกต่างตอบแทน) โดยประสานสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาหรือสำนักงานพัฒนาบำรุงและรักษาทางน้ำที่ ๑ - ๘ เพื่อให้การสนับสนุน

๒. จัดทำโครงการขุดลอกร่องน้ำ โดยประสานสำนักงานที่ดินจังหวัด และสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาเพื่อให้การสนับสนุน ก่อนเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดผ่านทางสำนักงานที่ดินจังหวัด

๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบหมายให้สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา สำนักงานพัฒนาบำรุงและรักษาทางน้ำที่ ๑ - ๘ และหน่วยงานเจ้าของโครงการ ร่วมดำเนินการตรวจสอบโครงการ

๔. ให้สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาประสานสำนักพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำ และสำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำในพื้นที่เพื่อให้การสนับสนุนโครงการด้วย

๕. เมื่อดำเนินการตามข้อ ๓. แล้วเสร็จให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการขุดลอกร่องน้ำ และอนุญาตให้ขุดลอกร่องน้ำ

๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งโดยประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาทางน้ำ สิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยาทางน้ำ โบราณสถาน และผังเมือง เป็นต้น พิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบโครงการขุดลอกร่องน้ำ และอนุญาตให้ขุดลอกร่องน้ำ

๗. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้ความเห็นชอบโครงการและอนุญาตให้ขุดลอกร่องน้ำแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำร่างประกาศเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในประกาศ เพื่อเชิญชวนหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอกร่องน้ำ ให้มาแจ้งความประสงค์ที่จะขอขุดลอกร่องน้ำ ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๘. หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำสัญญาจ้างและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

๙. การจำหน่ายดิน หิน กรวด ทราย และวัสดุที่ได้จากการขุดลอกร่องน้ำ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๙.๑ การตีราคาดิน หิน กรวด ทราย และวัสดุที่ได้จากการขุดลอกร่องน้ำ เป็นไปตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญชีค่าตอบแทนท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๕๑๑.๓ /ว ๔๙๕ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ โดยหน่วยงานเจ้าของโครงการอาจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตีราคาวัสดุที่เป็นกลางเพื่อความโปร่งใสก็ได้

๙.๒ วิธีการจ่ายค่าจ้าง ให้นำวัสดุที่ได้จากการขุดลอกตามปริมาณที่ตีราคาได้ตามข้อ ๙.๑ มอบให้แก่ผู้รับจ้างขุดลอกร่องน้ำเพื่อหักลบจากค่าจ้าง

๙.๓ ดิน หิน กรวด ทราย และวัสดุที่ได้จากการขุดลอกร่องน้ำส่วนที่เกินกว่าค่าจ้าง ให้ผู้รับจ้างจ่ายเงินส่วนที่เกินนั้นคืนให้แก่ทางราชการ และให้เงินดังกล่าวตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งที่ดินที่ร่องน้ำที่ได้รับอนุญาตให้ขุดลอกนั้นตั้งอยู่ ตามนัยมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

แผนผังแสดงขั้นตอนการดำเนินการของจังหวัด

ในการขุดลอกร่องน้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า
ตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
โดยนำวัสดุที่ได้จากการขุดลอกมาเป็นค่าจ้างในการขุดลอก (การขุดลอกต่างตอบแทน)

